

Priedas 3

Mokymo programos nuostatos

Lietuvos analitinės psichologijos asociacija (LAPA)

Lietuvos analitinės psichologijos asociacija (toliau LAPA) siūlo jungiškąsios krypties psichoanalitikų mokymo programą. Priėmimas į šią programą ir šios programos įgyvendinimas yra grindžiamas sąžiningumo ir lygiateisiškumo principais, nediskriminuojant dalyvių dėl jų etninės kilmės, rasės, lyties, fizinės negalios ar seksualinės orientacijos.

LAPA valdymas

LAPA valdymo taryba susideda iš penkių (5) narių, kurie yra "LAPA taryba". Tarybos nariai renkami rotacijos principu ir dirba keturis (4) metus iš eilės. Nariai gali būti išrenkami antrajai kadencijai.

Tarybos nariai užima šias pareigas:

- Prezidentas
- Sekretorius
- Išdininkas
- Mokymo komiteto pirmininkas/ė
- Priėmimo komiteto pirmininkas/ė

Organizuojant mokymo programą yra sudaroma:

- Priėmimo komisija, kurią sudaro 3 nariai (įskaitant pirmininką),
- Etikos komitetas, kurią sudaro 3 nariai (įskaitant pirmininką)
- Etikos apeliacinis komitetas, kurią sudaro 3 nariai.

LAPA mokymo programą sudaro trys pagrindinės mokymo formos:

- Asmeninė mokomoji psichoanalizė, kuri yra Kandidato (-ės) profesinio tobulėjimo ir asmeninės brandos sąlyga.
- Teorinės studijos ir jų integravimas, plėtojant asmeninį sąmoningumą ir taikant žinias psichoterapinėje praktikoje.
- Psichoterapinis ir psichoanalitinis darbas su klientais, kuris atliekamas su pastovia profesine priežiūra.

Mokymo programos įgyvendinimas vyksta keliais etapais:

A. Priėmimas į mokymo programą.

B. Dviejų lygių mokymo programos įgyvendinimas:

1. Pirmasis mokymo etapas ir propedeutika egzaminai.
2. Antrasis mokymo etapas ir baigiamieji egzaminai.

A.Priėmimas į mokymo programą

A.1.Priėmimo sąlygos:

1. Asmeninė analizė su tarptautiškai (IAAP) pripažintu psichoanalitiku (-ais). Rekomenduojama mažiausiai 30 valandų asmeninės analizės.
2. Atitinkamas išsilavinimas arba jo siekimas. *Šiuo metu priimami Kandidatai, turintys psichologijos, medicinos ar socialinio darbuotojo magistro išsilavinimą.*
3. Psichologinė praktika su klientais.
4. Prieš pateikiant prašymą studijuoti, Kandidatas (-ė) turėtų būti praėję įvadinį Analitinės psichologijos (toliau AP) kursą (bent vieneri metai arba 100 AP studijų valandų).

A.2.Priėmimo tvarka:

Asmenys, norintys studijuoti programoje, turi atitikti aukščiau nurodytas sąlygas (A.1.). Potencialus pareiškėjas (-a) turėtų parašyti atitinkamos formos prašymą, kuris bus svarstomas Priėmimo komisijoje. Kartu su prašymu turi būti siunčiami šie dokumentai:

- Motyvacinis laiškas (apimtis iki 10 puslapių), kuriame išdėstoma asmens motyvacija studijuoti programoje ir tapti jungiškiosios krypties psichoanalitiku (-e). Tai galėtų būti esė pobūdžio rašinys, kuriame atsispindėtų būsimo Kandidato (-ės) interesas analitinei psichologijai, jo/jos išvalgos ir apmąstymai, dėl kurių asmuo renkasi šią paradigmą ir atitinkamai su ja susijusia psichoterapinio poveikio sistemą.
- Gyvenimo aprašymas, kuriame pateikiama informacija apie akademinį išsilavinimą, profesinį mokymą ir klinikinę psichologo ar psichoterapeuto patirtį.
- Trumpas savo tinkamumo programai pagrindimas (žr. anksčiau pateiktus reikalavimus A.1.).
- Jungiškojo psichoanalitiko raštas, patvirtinantis asmeninės psichoanalizės valandų skaičių.

Gavus šiuos dokumentus yra sudaroma Priėmimo komisija, suplanuojamas pradinis interviu su 2 psichoanalitikais. Pareiškėjui (-ai) pranešama interviu

vieta ir laikas.

[Priėmimo komisija praneša rezultatus po 2 savaiėių po paskutinio interviu.]

B.Mokymo programa ir jos įgyvendinimas:

1. Pirmasis mokymo etapas ir propedeutika egzaminai:

Šis mokymo laikotarpis trunka ne mažiau kaip trejus metus, kurių metu ruošiamasi ir laikomi propedeutika egzaminai. Priėmus naują Kandidatą (-ę), pateikiamas literatūros (būtinios ir rekomenduojamos) sąrašas, kuris papildomas, atsižvelgiant į AP naujoves, o taip pat ir į Kandidato (-ės) interesus bei konkrečią jo/jos patirtį viso mokymosi metu.

1.2. Per šį laikotarpį Kandidatas (-ė) turi lankyti programos paskaitas ir seminarus. Paskaitos ir seminarai apima šias pagrindines AP teorines temas: psichikos struktūros ir dinamikos samprata, asmens raida ir psichopatologija, tipologija, kompleksai ir asociacijų eksperimentas, asmenybės sutrikimai ir vidinių santykių sistema. Taip pat šiame studijų etape yra mokomasi konkrečių psichoanalitinės praktikos metodų, tokių kaip: sapnų analizė, projekcijų išsąmoninimas, darbas su perkėlimu ir kontraperkėlimu, asociacijavimo metodai, amplifikacijos ir interpretacijų daugiasluoksniškumas, siejant asmeninę patirtį su archetipinėmis psichinio funkcionavimo prielaidomis bei sąmoningumo plėtra, pasitelkiant aktyvią vaizduotę. Pagrindinių AP teorinių prielaidų supratimas, analitinės psichoterapijos metodų įvaldymas ir taikymas praktikoje yra svarbiausia šio studijų etapo dalis.

1.3. Per šį laikotarpį Kandidatas (-ė) turi tėti asmeninę mokomąją psichoanalizę ir supervizuojamą psichoterapinę praktiką su klientais.

1.4. Per šį laikotarpį Kandidatas (-ė) turėtų dirbti savarankiškai ir parašyti šešis rašto darbus tokiomis temomis:

- Analitinės psichologijos pagrindai (psichinės struktūros ir dinamika);

- Raidos procesai ir daugialypis psichologinės ir klinikinės diagnozės supratimas;
- Terapiniai santykiai ir perkėlimo / kontraperkėlimo dinamika;
- Sapnų interpretacija;
- Mitų ar pasakų interpretacija;
- Psichoterapinio atvejo analizė.

1.5. Propedeutika egzaminai:

Propedeutika egzaminai yra skirti įvertinti Kandidato (-ės) Analitinės psichologijos teorijos supratimą ir jo/jos gebėjimą taikyti teorines prielaidas psichoterapiniame darbe su klientais. Ruošdamasis egzaminui, Kandidatas (-ė) turi parašyti rašto darbą atitinkama tema, kuris parodo tai, kad Kandidatas (-ė) gerai išmano AP sąvokas bei teorines prielaidas, sugeba jas integruoti praktikoje ir savo patirties refleksijose. Rašto darbas turi būti pateiktas ne vėliau kaip prieš mėnesį iki numatyto egzamino. Egzaminai vyksta žodžiu, jų metu gali būti diskutuojamos rašto darbe iškeltos prielaidos, o taip pat ir kiti egzaminuojamo dalyko klausimai, kurie nėra aprašyti rašto darbe. Egzaminas trunka vieną valandą (jei prireikia gali užtrukti pusantros valandos). Egzaminuotojai turi atskleisti ir įvertinti Kandidato (-ės) AP žinias ir gebėjimą jas sieti su patirtimi. Jie turėtų siekti įvertinti Kandidato (-ės) analitinius gebėjimus ne tik orientuodamiesi į rašto darbo kokybę, bet ir į jo/jos elgesį bei dialogo ypatumus egzamino metu.

Jeigu propedeutika egzamine dalyvauja tik vienas analitikas, kitas egzamino komiteto narys turi raštu parašyti atsiliepimą ir klausimus, kurie perskaitomi egzamino metu. Egzaminai vyksta du kartus per metus: pavasario semestre arba rudens semestre. Kandidatai gali pasirinkti laikyti vieną egzaminą per vieną semestrą, išskyrus skolų perlaikymą.

Programoje yra šeši propedeutika egzaminai:

1. Analitinės psichologijos pagrindai (psichinės struktūros ir dinamika);
2. Raidos procesai ir daugialypis psichologinės ir klinikinės diagnostikos supratimas;
3. Terapiniai santykiai ir perkėlimo/ kontraperkėlimo dinamika;
4. Sapnų interpretacija;
5. Pasakų interpretacija;
6. Analitinės psichoterapijos procesas: teorija ir praktika (remiantis atvejo analizės aprašymu).

Paskutinis egzaminas (Analitinės psichoterapijos procesas), pagrįstas psichoterapinio atvejo analize, rodo pagrindines Kandidato (-ės) analitinės psichoterapijos kompetencijas. Kandidatui (-ei) sudaromos sąlygos laikyti šį egzaminą tik tuo atveju, kai:

- yra išlaikęs visus 5 prieš tai numatytus egzaminus;
- kai turi mažiausiai 200 asmeninės analizės valandų;
- kai turi mažiausiai 80 individualios priežiūros valandų (supervizijų).

Šį egzaminą administruoja trys analitikai (du aktyvūs ir vienas stebėtojas).

2. Antrasis mokymo etapas ir baigiamieji egzaminai

Šio studijų etapo tikslas yra tolesnis analitinių kompetencijų ugdymas, asmeninis augimas bei sąmoningumo plėtotė integruojant teorines individuacijos proceso prielaidas.

Kandidatas (-ė) gali pradėti šį etapą, jei yra išlaikęs visus propedeutika egzaminus ir pasirengęs tolesnėms studijoms.

Per šį laikotarpį yra svarbu, kad Kandidatas (-ė) lankytų visus numatytus seminarus (mažiausiai 8 seminarus po 20 val.), dalyvautų programoje numatytose paskaitose bei studijuotų savarankiškai. Paskaitos ir seminarai yra skirti gilinti transformacijos ir individuacijos proceso supratimą, religinės patirties fenomenologiją, alchemijos ir simbolinio gyvenimo prasmės sklaidą. Seminarų metu organizuojamos diskusijos apie kultūros ir istorijos vaidmenį individo gyvenime, pristatomi psichoterapijos bei tarpšakiniai tyrimai ir kita.

Per visą šį laikotarpį Kandidatas (-ė) tęsia asmeninę psichoanalizę ir supervizuojamą analitinę praktiką su klientais. Šiame etape rekomenduojama turėti mažiausiai 60 individualių supervizijų su LAPA pripažintais supervizoriais.

Šio etapo trukmė - mažiausiai dveji metai.

Šio laikotarpio metu Kandidatas (-ė) turėtų parašyti teorinį darbą, kuriame savarankiškai analizuotų pasirinktą originalią Analitinės psichologijos temą. Egzaminų komitetas skaito šį darbą ir diskutuoja Kandidato (-ės) pasirinkta tema. Teorinis rašto darbas turi būti pateiktas ne vėliau kaip prieš mėnesį iki numatyto egzamino.

Rekomenduojama, kad Kandidatas (-ė) parengtų ir paskaitytų viešą paskaitą arba parengtų straipsnį, kuris galėtų būti publikuojamas Lietuvos žurnaluose ar tinklalapiuose. Ši vieša veikla yra Kandidato (-ės) individualios analitinės patirties ir kūrybingumo išraiška, kuri nebus ekspertuojama ar vertinama.

Baigiamąjo etapo pabaigoje Kandidatas (-ė) turi pristatyti ir apginti psichoanalitinės praktikos rašto darbą, kuriame analizuojamas ilgalaikis analitinio darbo atvejis (mažiausiai trys metai analitinio darbo arba mažiausiai 120 valandų su klientu). Sudaryta ekspertų komisija šį darbą skaito ir aptaria baigiamąjo egzamino metu.

Baigiamasis egzaminas

Kandidatai turi teisę kreiptis į mokymo komitetą dėl galimybės laikyti baigiamąjį egzaminą, turėdami mažiausiai 240 valandų asmeninės mokomosios analizės su tarptautiškai pripažintu psichoanalitiku (-ais). Taip turi dirbti analitinį darbą su klientais, turėti mažiausiai 120 individualių supervizijų patirtį. Supervizoriai, kurie dirbo su kandidatu turėtų pateikti savo atsiliepimus apie kandidatą ir jo pasirengimą baigiamajam egzaminui.

Kandidatas (-ė) turi parengti 50 puslapių apimties analitinio atvejo aprašymą. Svarbu, kad Kandidatas (-ė) pasirinktų pristatyti tokį atvejį, kuris supervizuojamas ne mažiau kaip dvejus metus. Atvejo analizė turėtų parodyti

Kandidato (-ės) gebėjimą tinkamai suprasti analitinį procesą ir jam vadovauti. Tikimasi, kad Kandidatas (-ė) sugebės integruoti teorines žinias į ilgalaikę analitinę praktiką, tikimasi, kad baigiamasis darbas iliustruos Analitinės psichologijos principų integraciją praktiniame darbe. Galutinis egzaminas vyksta žodžiu, trunka apie dvi valandas. Egzaminuoja du LAPA analitikai ir vienas IAAP vizituojantis analitikas (-ė) (pereinamuoju 7 metų laikotarpiu).

Rekomenduojama baigiamojo darbo struktūra:

A. Pirmasis susitikimas. Šioje dalyje turėtų atsispindėti pradiniai išpūdžiai apie klientą (-ę), kreipimosi priežastis ar motyvai, preliminari diagnozė ir kliento (-ės) psichologinės būklės įvertinimas bei kita svarbi pradinės sesijos informacija. Apimtis: 1-2 puslapiai.

B. Kliento (-ės) psichologinės raidos istorija. Šioje darbo dalyje turėtų būti aprašyta kliento (-ės) gyvenimo istorija iki kreipimosi momento, ypatingą dėmesį skiriant šeimyninių santykių aprašymui, ankstyvosios vaikystės patirtims, svarbioms psichinėms traumoms, psichosocialinei raidai, pagrindinėms krizėms, profesinėms ir santykių problemoms, sveikatos sunkumams ir ankstesnei psichoterapijos patirčiai. Apimtis: 12-15 puslapių.

C. Visybėška diagnozė. Šiame skyriuje turėtų būti pateikta klinikinė diagnozė, remiantis DSM ar TLK diagnostiniais kriterijais, prielaidos apie asmenybės struktūrą ir organizaciją, pasitelkiant Analitinės psichologijos terminologiją. Svarbu atkreipti dėmesį į pagrindinius kompleksus bei jų kilmę, ego raidą ir galimus šio proceso trikdžius, personos, šešėlio ir kitų archetipų raišką kliento (-ės) gyvenime, psichologinį tipą, Ego - savasties ašies ypatumus. Apimtis: 3-5 puslapiai.

D. Analitinis procesas. Šiame skyriuje turėtų būti aprašytos svarbiausios analitinio proceso temos ir jų plėtotė analitiniame procese. Terapinių santykių ir perkėlimo/ kontraperkėlimo dinamika, kompleksų raiška ir pokyčiai analitiniame procese yra būtina šio darbo dalis. Ne mažiau svarbu yra analizuoti simbolinę medžiagą: sapnus, sapnų serijas, atskirus simbolius išskylančius aktyvios vaizduotės metu, piešinius ir kita. Šioje darbo dalyje

turėtų atspindėti individuali archetipinių temų raiška ir asmens individuacijos ypatumai. Apimtis: 23-26 puslapių.

E. Atvejo apibendrinimas. Šiame skyriuje Kandidatas (-ė), pasitelkęs AP paradigmą, turėtų pateikti atlikto darbo apibendrinimą: svarbiausius analitinio proceso momentus, išvalgas, pokyčius ir jų paaiškinimus, tolesnę perspektyvą ir kt. Apimtis: 2-4 puslapiai.

F. Atvejo pabaiga arba prognozė. Jei analitinis procesas yra pabaigtas, turėtų būti aprašyta proceso pabaiga. Jeigu dar nebaigtas, turėtų būti aptartos ateities darbo prielaidos ir galima prognozė.

Jeigu Kandidatas (-ė) sėkmingai baigia LAPA organizuojamą Mokymo programą, jam/jai suteikiama jungiškiosios krypties psichoanalitiko (-ės) kvalifikacija ir išduodamas atitinkamas pažymėjimas.